

FCI – Standard nr 230 / 02. 04. 2004 / GB

DO-KHYI (TIIBETI MASTIF)

(DO-KHYI (Tibetan Mastiff))

PÄRITOLU: Tiibet.

EESTKOSTE : FCI.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE
AEG:

24.03.2004.
parandus 09.11.2004

KASUTUS: Seltsikoer, valve- ja kaitsekoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2
Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.2
Molossid , mäestikukoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Tiibeti mastif (Do-Khyi) on Himaalaja mäestiku nomaadsete karjasrahvaste muistne töökoera tõug ja Tiibeti kloostrite traditsiooniline kaitsja. Juba esimestest antiiksetest avastustest alates on teda ümbritsenud uhked müüdid. Alustades Aristotelese (384 – 322 e.Kr) ülestähendustest kuni aastal 1271 Aasias rännanud Marko Polo kuulsate kirjutisteni, ülistavad kõik ajaloolised kirjeldused Tiibeti mastifi loomulikku vastupidavust ja mõjukust – nii füüsilist kui ka vaimset. Rõhutatud on ühetasast haukumishäält kui unikaalset ja kõrgele puhtaverelisusele viitavat tunnust selles tõus. Niisugused möödunud aegade Euroopa künoloogiat juhtinud isikud, nagu Martin ja Youatt, Megnin, Beckmann, Siber, eriti aga Strebel ja Bylandt, asusid aktiivselt tegelema Tiibeti mastifiga, kes lummas neid tänu oma põlvnemisele ja kohale Tiibeti kultuuris. Levinud on arvamus, et see tõug on esiisaks paljudele suurt kasvu mäestikutüübilistele ja mastifitõugudele. Üks esimesi Tiibeti mastifi isendeid, kes Läände rändas, oli 1847. aastal lord Hardinge'i (siis Viceroy of India, India asekuningas) poolt kuninganna Victorialle saadetud isane. Hilistel 1880ndatel tõi Edward VII (siis Prince of Wales, kroonprints) tagasiteel Inglismaale kaasa kaks isast. Kõige esimene registreeritud Tiibeti mastifi pesakond sündis aastal 1898 Berliini Zoo's.

ÜLDMULJE :

Jõuline, raske, hästi tugeva kehaehituse ja luustikuga. Muljetavaldav; suursuguse ja tõsise ilmega. Kombinatsioon majesteetlikust jõust, robustsusest ja vastupidavusest; sobiv tööks erinevates ilmastikutingimustes. Hiljavalmiv tõug, emased on täiskasvanuks arenenud alles 2-3 aasta vanuselt ning isased alles 4 aasta vanuselt.

OLULISED PROPORTSIOONID :

- Koljuosa pikkus mõõdetult kuklakühmust kuni laubalõikeni on sama suur kui koonu-osa pikkus mõõdetult laubalõikest ninatipuni, kuid koonu-osa võib olla ka veidi lühem.
- Kere on veidi pikem turjakõrgusest.

KÄITUMINE :

Sõltumatu. Kaitsev. Käsklustele kuuletuv. Äärmiselt lojaalne oma pere ja territooriumi suhtes.

PEA :

Lai, raske ja tugev. Täiskasvanult võivad pähe moodustuda nahakurrud, mis algavad ülevalt poolt silmi ja kulgevad suunurkade suunas.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Suur, hästi kergelt ümardunud, tugeva ja silmatorkava kuklakühmuga.

Üleminek laubalt koonule : Hästi markantne.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Lai, karvavärvusele vastavalt võimalikult tume, hästi avatud sõõrmetega.

Koon : Mõõduka laiusega, hästi täidlane ja sügav. Koonu eestosa on kantis.

Mokad : Hästi arenenud ja alalõuga katvad.

Lõuad / Hambad : Tugevad lõualuud perfektse, korrapärase ja täiskomplektse käärtaoliselt lõikuva hammastikuga, s.t ülemised lõikehambad katavad vahetult alumisi lõikehambaid ja hambad väljuvad lõualuust otse. Lubatud on ka otsehambumus. Oluline on hammaste tihe paigutus.

Silmad : Keskmise suurusega, pruuni kõik toonid vastavalt karvavärvusele, kuid mida tumedamad, seda parem.

Teineteisest kaugel asetsevad, ovaalsed ja veidi viltused. Silmalaud on tihedalt silma ümber liibunud. Väärikas ilme. Kõrvad : Keskmise suurusega, kolmnurga kujulised, rippuvad, asetsevad silmade ja lauba vahelisel kõrgusel, ettepoole suunatud ja tihedalt pea külgedele liibuvad; tähelepanelikkuse korral kerkivad kõrgemale. Kõrvalehed on ümara servaga ja pehme, lühikese karvaga.

KAEL :

Tugev, hästi lihaseline, kaardunud. Ilma liiga märgatava lõualotita. Kaetud tiheda ja koheva lakaga, mis emastel ei ole eriti väljendunud.

KERE :

Tugev.

Selg : Sirge, lihaseline.

Laudjas : Lai ja pigem tasane.

Rindkere : Üsna sügav, mõõduka laiusega, hästi kaardunud roietega, nii et rinnakorv omandab südame kuju. Rind ulatub sügavuselt küünarnukkideni.

SABA :

Keskmise pikkusega. Kõrge asetusega seljajoone kõrgusel, erutunud koeral ja liikumisel kaardub saba lõdva rõngana kõrgele selja kohale; rikkaliku karvkattega.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Sirged, heade nurkadega, igast küljest kaetud tiheda karvaga.

Õlad : Hea asetusega, lihaselised.

Küünarnukid : Mitte sisse- ega väljapööratud.

Esijalad : Sirged. Tugevaluulised.

Kämlad : Tugevad, veidi kaldus.

TAGAJÄSEMED :

Jõulised, lihaselised, heade nurkadega. Tagant vaadates on tagajalgade seis paralleelne.

Reied : Üsna pikad; tugevad, hästi võimsate, kuid mitte punnis lihastega.

Põlved : Heade nurkadega.

Kannad : Tugevad, madala asetusega.

Kannused : Eemaldamine on vabatahtlik.

KÄPAD :

Üsna suured, tugevad, ümarad ja kompaktsed, hästi kumerate varvaste vahelt hästi karvased.

LIIKUMINE :

Jõuline, kuid samas alati kerge ning elastne: hea sirutuse ja tõukega. Kiiruse kasvades kaldub liikuma sama jäljerida järgides. Aeglast sammu astudes näib liikumine hästi kaalutlev. On võimeline vastupidavalt ja nõtkelt liikuma erinevatel maastkel.

KARVKATE

KARV :

Karva struktuur on oluliselt tähtsam selle rohkusest. Karv on karm, tihe, kattedkarv ei ole liiga pikk, koos tiheda ja üsna villava aluskarvaga külmal aastaajal ja mis muutub üsna hõredaks soojadel kuudel. Isastel on tähelepanuväärselt rikkalikum karvkate kui emastel. Karv on peen kuid tugev, sirge ja puhvis. Karv ei tohi olla mingil juhul siidine, kiharduv ega laineline. Kael ja turi on kaetud rikkalikuma karvaga, mis annab lakataolise üldmulje. Saba on kohev ja hästi narmastatud; rikkalike narmaspükstega on tagajalgade tagapooled.

VÄRVUS :

Puhas must ruugete piirdemärgistega või ilma; sinine ruugete piirdemärgistega või ilma; kuldne, liivakarva toonist kuni sügavpunaseni. Kõik värvid peaksid olema võimalikult puhtad. Piirdemärgised on pähkelpruunid või heledamat tooni. Valge täht rinnal on lubatud. Lubatud on ka minimaalselt valget käppadel. Piirdemärgised esinevad silmade kohal, jalgade alaosadel ja saba alumisel poolel. Ruuge piire on ka koonul, lubatavad on samuti silmi ümbritsevad prill-märgised.

SUURUS :

Turjakõrgus :

Isastel : vähemalt 66 cm (26 tolli).

Emastel : vähemalt 61 cm (24 tolli).

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eelnimetatud punktides tuleb lugeda veaks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

RASKED VEAD :

- Füüsilise konditsiooni ja harmoonia puudulikkus.
- Kerge või tugevasti nahakurdudega kaetud pea.
- Ripuvad mokad.
- Selgelt väljendunud kaelalott.
- Suured ja/või madala asetusega kõrvad.
- Heledad silmad või lõikav pilk.
- Puudulik pigmentatsioon, eriti ninapeeglil.
- Tünnikujuline rinnakorv.
- Tiheda rõngana puusale keerduv saba.
- Ülenurgitunud või püstised tagajalad.
- Väga seotud liikumine.
- Alamõõdulisus rohkem kui 2 cm.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Agressiivsus või arglikkus.
- Üle- või alahambumus.
- Iga eespool nimetatata värvus, nagu näiteks valge, kreem, hall, pruun (maksakarva), lilla, ~~soobel~~, vöödilise, kirju.

Diskvalifitseerida tuleb koerad, kellel esineb olulisi füüsilisi arengudefekte või käitumishälbeid.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Käesolev standard hakkab kehtima alates septembrist 2004.

**Standard on parandatud 09.11.2004 FCI poolt.
Värvus soobel ei ole diskvalifitseeriv viga.**

Maret Kärsti tõlge

inglisekeelsest originaalst, juuli 2004.

heaks kiidetud EKL juhatuses 16.12. 2004 protokoll nr 13

